

การจัดการทรัพยากรเส้นทาง ปัญญาจากผลวิจัยเพื่อ นำไปใช้ประโยชน์

ผศ.ดร.อัศววิทย์ กาญจนโอภาส

อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

akkharawit.k@psu.ac.th

ความหมายของทรัพย์สินทางปัญญา

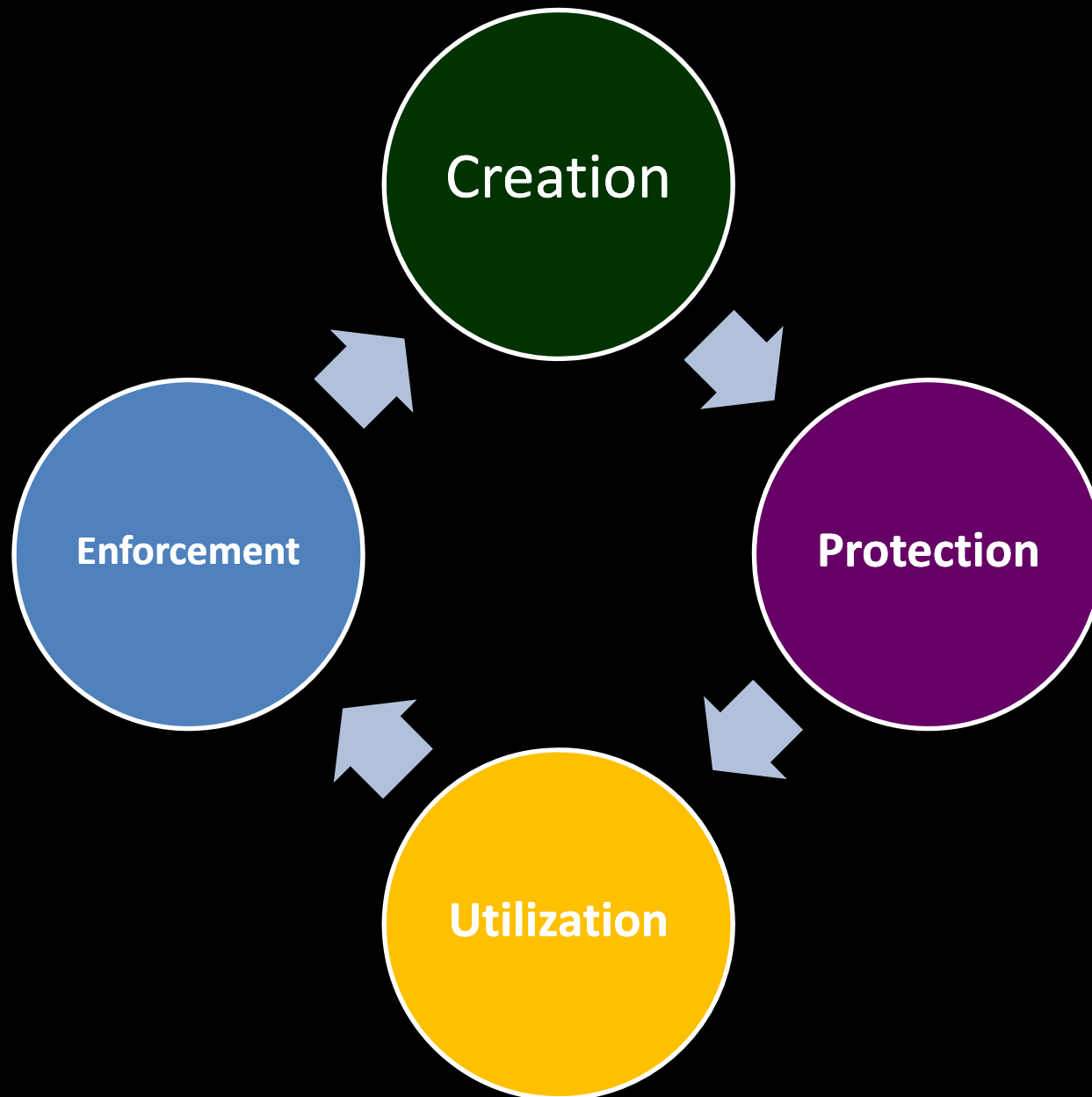
- ทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property, IP):
ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์
ในรูปแบบต่าง ๆ
 - เป็นทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ (intangible asset)
คุ้มครองโดยการจดทะเบียนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิ
คุ้มครองตามกฎหมาย

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

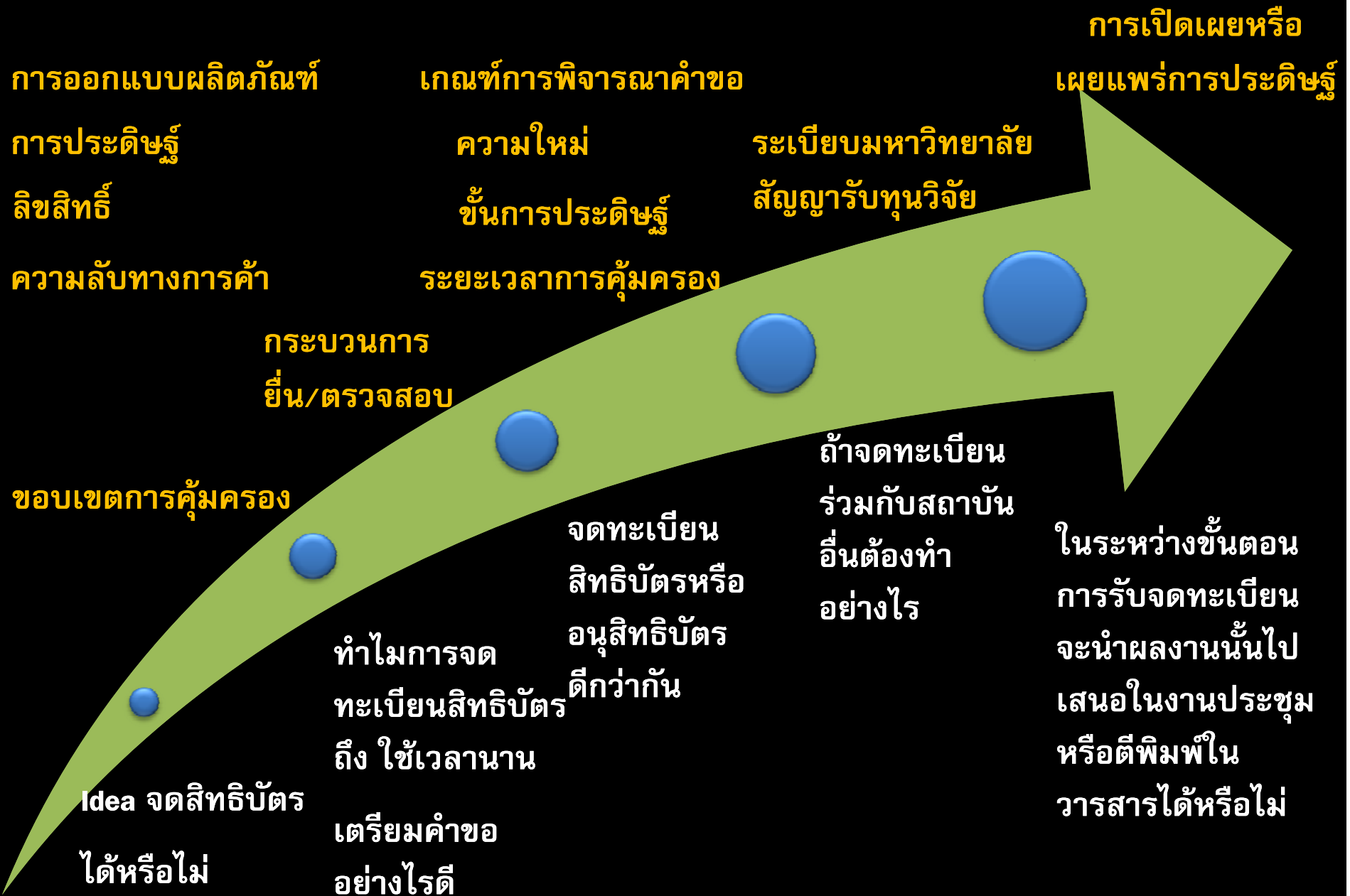
(Intellectual Property Right, IPR)

- เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive right) ผู้ทรงสิทธิหรือเจ้าของมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในทรัพย์สินทางปัญญานั้น ผู้ใดต้องการนำ IP ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิก่อน
- มีอายุการคุ้มครองจำกัดตามกฎหมาย
- บังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน (ยกเว้นลิขสิทธิ์)

วงจรการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

คำถามยอดนิยม

ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา

สิทธิบัตร/ อนุสิทธิบัตร	ลิขสิทธิ์	เครื่องหมายการค้า	ความลับทางการค้า	สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย
ต้องยื่นขอรับการคุ้มครอง	ไม่จำเป็นต้องยื่นขอรับการคุ้มครอง (จดแจ้ง)	ต้องยื่นขอรับการคุ้มครอง	ไม่จำเป็นต้องยื่นขอรับการคุ้มครอง	ต้องยื่นขอรับการคุ้มครอง	จดแจ้ง
อายุการคุ้มครอง 20/10 ปี	อายุการคุ้มครอง ตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ และต่ออีก 50 ปีนับจากที่ผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต	ต่ออายุได้ทุก ๆ 10 ปี	ตราบเท่าที่ยังคงเป็นความลับอยู่	ตลอดไป (หากไม่ถูกระงับการใช้งาน)	ตลอดไป
คุ้มครอง การประดิษฐ์ (ผลิตภัณฑ์ กรรมวิธี และการใช้งาน)	คุ้มครองผลงาน วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพถ่าย ศิลปประยุกต์ นาฏกรรม โปรแกรมคอมพิวเตอร์	คุ้มครอง สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สี กลุ่มของสี ตัวอักษร	คุ้มครองข้อมูล ความลับทางการค้า เช่น สูตรการผลิต ฐานข้อมูลลูกค้า	คุ้มครองผลผลิตที่มีความเกี่ยวข้องกับลักษณะทางภูมิศาสตร์	องค์ความรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

Idea จดสิทธิบัตรได้หรือไม่

- นิยาม: ทรัพย์สินทางปัญญา
 - ผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์
(**expression** of idea > Just an Idea)
- ความแตกต่างระหว่าง ลิขสิทธิ์ (copyright)
ความลับทางการค้า (trade secret) และ
สิทธิบัตร (patent)

ลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร

ลิขสิทธิ์

- คุ้มครองงานวรรณกรรม ศิลปกรรม และงานอื่นใดใน แผนกวรรณคดีหรือ วิทยาศาสตร์
- ลิขสิทธิ์คุ้มครองทันทีที่ผลงาน ดังกล่าวสร้างสรรค์เสร็จ
- ลิขสิทธิ์ให้ความสำคัญกับการ คิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (originality) ไม่จำเป็นต้องใหม่

สิทธิบัตร

- คุ้มครองการประดิษฐ์และการ ออกแบบผลิตภัณฑ์
- สิทธิบัตรต้องยื่นขอรับการ คุ้มครองโดยการจดทะเบียน
- สิทธิบัตรให้ความสำคัญกับ ความ ใหม่ (novelty) และ ขั้นตอนการ ประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (inventive step)

สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตรและ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

สิทธิบัตร	อนุสิทธิบัตร	สิทธิบัตรการออกแบบ ผลิตภัณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> -ใหม่ -มีชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น -มีประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือ เกษตรกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> -ใหม่ -มีประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือ เกษตรกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> -ใหม่
<ul style="list-style-type: none"> -มีการตรวจสอบการประดิษฐ์ก่อนการออกสิทธิบัตร 	<ul style="list-style-type: none"> -ไม่มีการตรวจสอบการประดิษฐ์ก่อนการออกอนุสิทธิบัตร 	<ul style="list-style-type: none"> -มีการตรวจสอบ
<ul style="list-style-type: none"> -อายุการคุ้มครอง 20 ปีนับจากวันที่ยื่นขอรับการคุ้มครอง 	<ul style="list-style-type: none"> -อายุการคุ้มครอง 6 ปีนับจากวันที่ยื่นขอรับการคุ้มครอง (ต่ออายุได้ 2 ครั้งๆละ 2 ปี) 	<ul style="list-style-type: none"> -อายุการคุ้มครอง 10 ปีนับจากวันที่ยื่นขอรับการคุ้มครอง
<ul style="list-style-type: none"> -ไม่จำกัดจำนวนข้อถือสิทธิ 	<ul style="list-style-type: none"> -ข้อถือสิทธิมีได้ไม่เกิน 10 ข้อ 	<ul style="list-style-type: none"> -ไม่มีข้อถือสิทธิ

ความใหม่ (Novelty)

การประดิษฐ์ขึ้นใหม่ได้แก่การประดิษฐ์ที่ไม่เป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว โดยงานที่ปรากฏอยู่แล้วได้แก่

- (1) การประดิษฐ์ที่มีใช้หรือแพร่หลายอยู่แล้วในราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตร
- (2) การประดิษฐ์ที่ได้มีการเปิดเผยสาระสำคัญหรือรายละเอียดในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ที่ได้เผยแพร่อยู่แล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตร และไม่ว่าการเปิดเผยนั้นจะกระทำโดยเอกสาร สิ่งพิมพ์ การนำออกแสดง หรือการเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วยประการใด ๆ

Confidential Disclosure Agreement (CDA), Non Disclosure Agreement (NDA)

ความใหม่ (Novelty)

- (3) การประดิษฐ์ที่ได้รับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรแล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรก่อนวันขอรับสิทธิบัตร
- (4) การประดิษฐ์ที่มีผู้ขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรไว้แล้วนอกราชอาณาจักรเป็นเวลาเกิน 18 เดือนก่อนวันขอรับสิทธิบัตรแต่ยังมิได้มีการออกสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรให้
- (5) การประดิษฐ์ที่มีผู้ขอรับสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตรไว้แล้วไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักรและได้ประกาศโฆษณาแล้วก่อนวันขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร

Paris Convention or Patent Cooperation Treaty (PCT)

ข้อยกเว้นการเปิดเผยการประดิษฐ์

กรณีที่มีการแสดงการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์
ในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศหรือในงานแสดงต่อ
สาธารณชนซึ่งหน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดหรืออนุญาตให้มีขึ้น
ให้ระบุวันที่แสดง วันที่เปิดงานแสดง และผู้จัดงานแสดง
ทั้งนี้จะถือว่าวันยื่นคำขอเป็นวันที่เปิดงานแสดงหากผู้ขอยื่นคำ
ขอภายใน 12 เดือนนับแต่วันเปิดงานแสดง โดยต้องแนบ
หนังสือรับรองการแสดงการประดิษฐ์หรือการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย

ขั้นตอนการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (Inventive Step) มาตรา 7

- การประดิษฐ์ที่ไม่เป็นที่ประจักษ์โดยง่ายแก่**บุคคลที่มีความชำนาญในระดับสามัญ**สำหรับงานประเภทนั้น
(Non-obviousness)
- **Non-obviousness**
 - ผลที่ไม่คาดหวัง (unexpected results): Cyclosporin, แอสไพริน
 - การรายงานก่อนหน้านี้ที่ให้ผลตรงกันข้าม
 - มีขั้นตอนการทดลอง ศึกษา วิจัยหลายขั้นตอน กระบวนการ

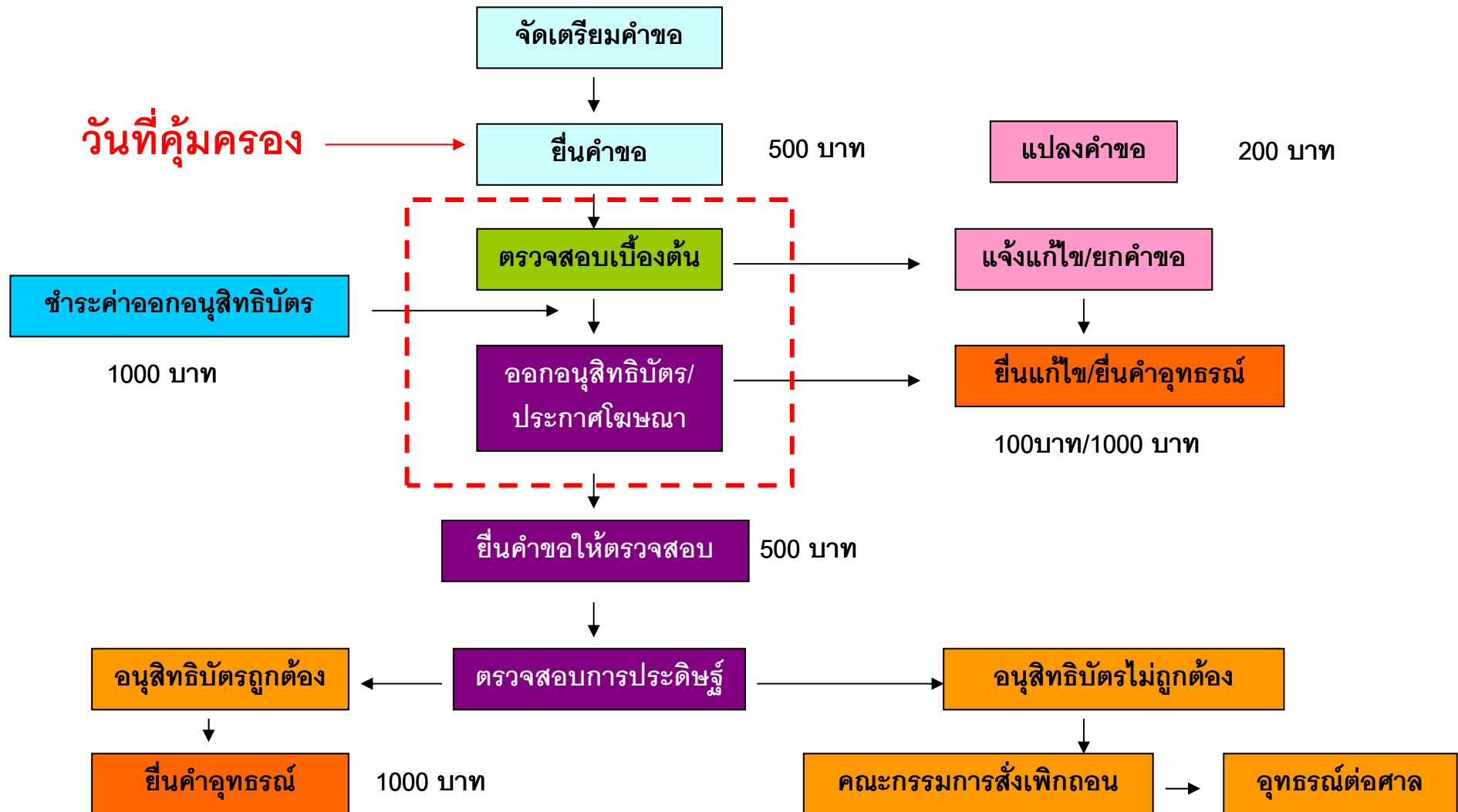
การประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ใช้ ในทางอุตสาหกรรม (มาตรา 8)

- อุตสาหกรรม หัตถกรรม เกษตรกรรม และ
พาณิชย์กรรม
- Utility พิจารณาจากลักษณะ
 - น่าเชื่อถือ (credibility)
 - จำเพาะเจาะจง (specificity)
 - เป็นไปได้จริง (substantial)

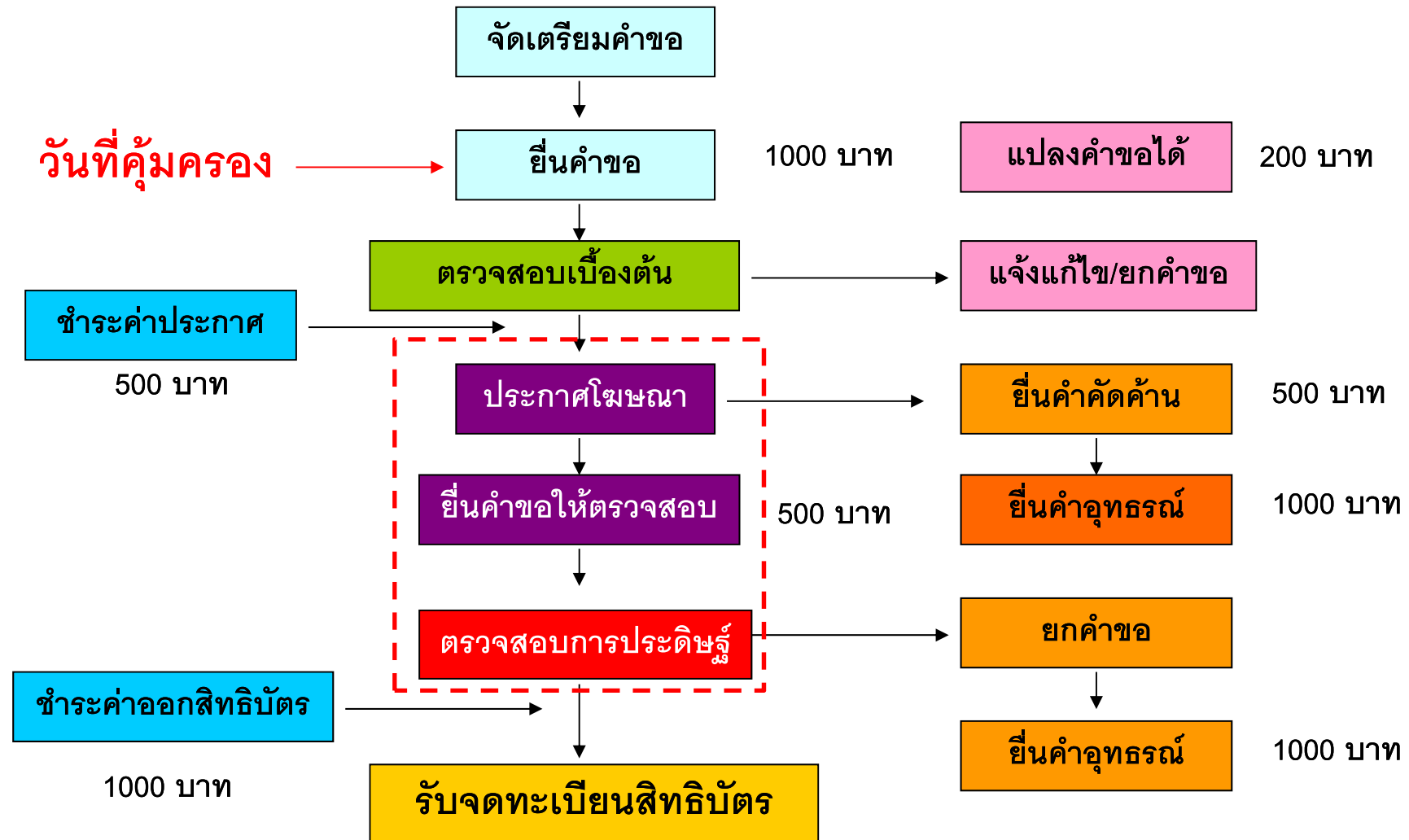
การประดิษฐ์ที่ขอรับสิทธิบัตรไม่ได้ (มาตรา 9)

1. จุลชีพ และส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สัตว์ พืช หรือสารสกัดจากสัตว์หรือพืช
2. กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
3. ระบบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
4. วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคมมนุษย์ หรือสัตว์
5. การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี อนามัย หรือสวัสดิภาพของประชาชน

ขั้นตอนการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร

ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์

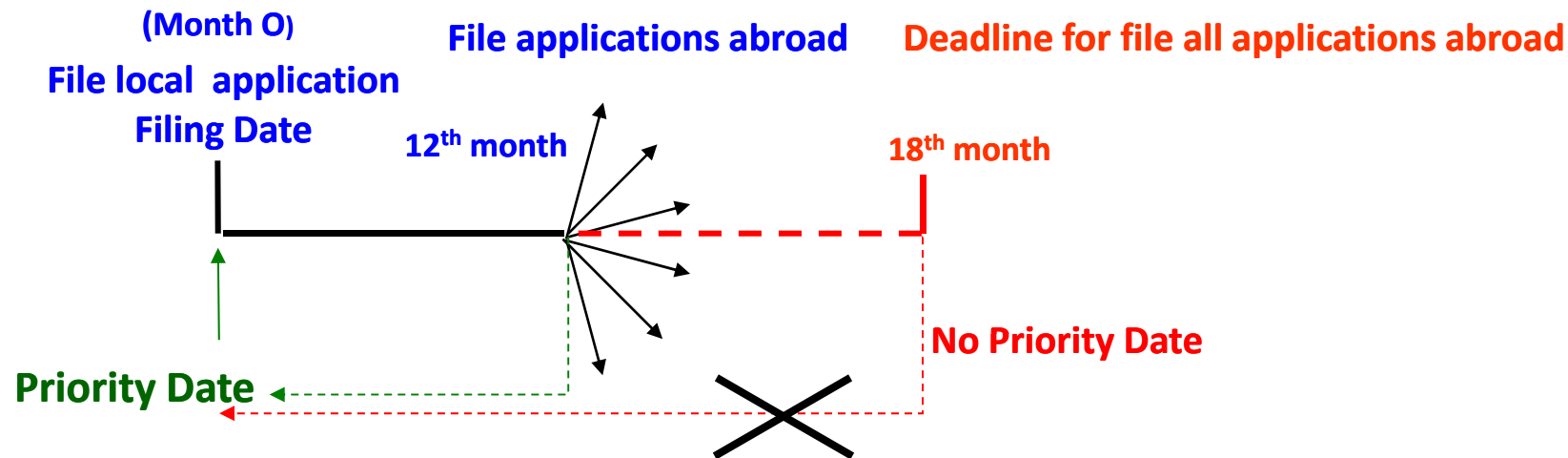
การตรวจสอบการประดิษฐ์ (substantive examination) สามารถเร่งรัดได้แต่มีค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ

ระบบการยื่นคำขอสิทธิบัตรระหว่างประเทศ
(Patent Cooperation Treaty, PCT)

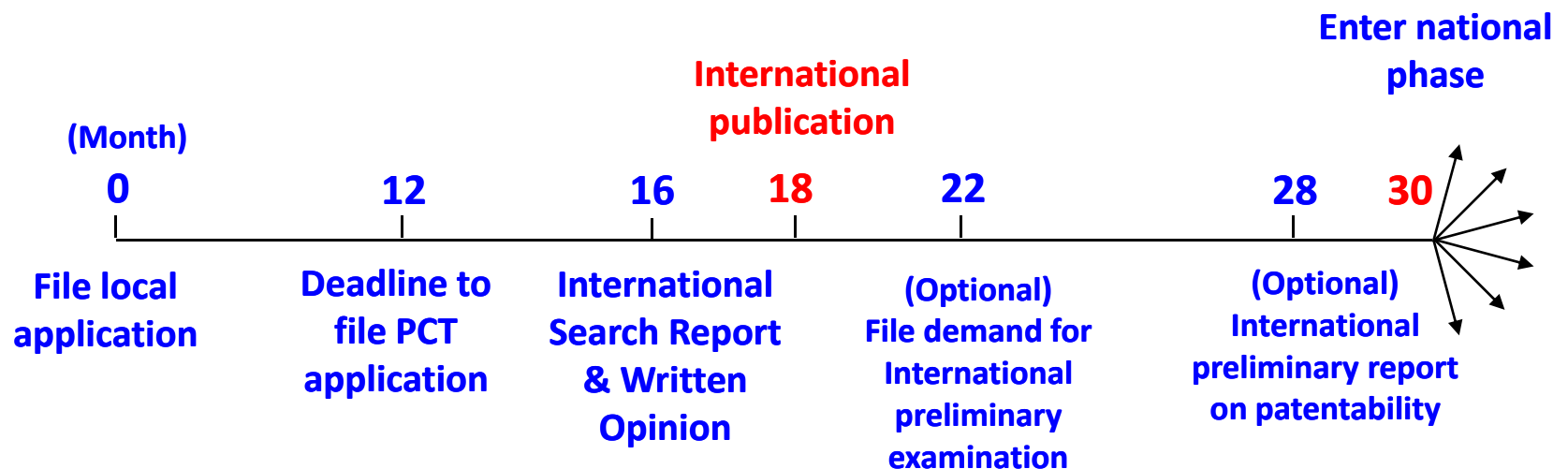
การขอรับสิทธิบัตรต่างประเทศตามระบบ

Paris Conventionกับระบบ PCT

Paris Convention

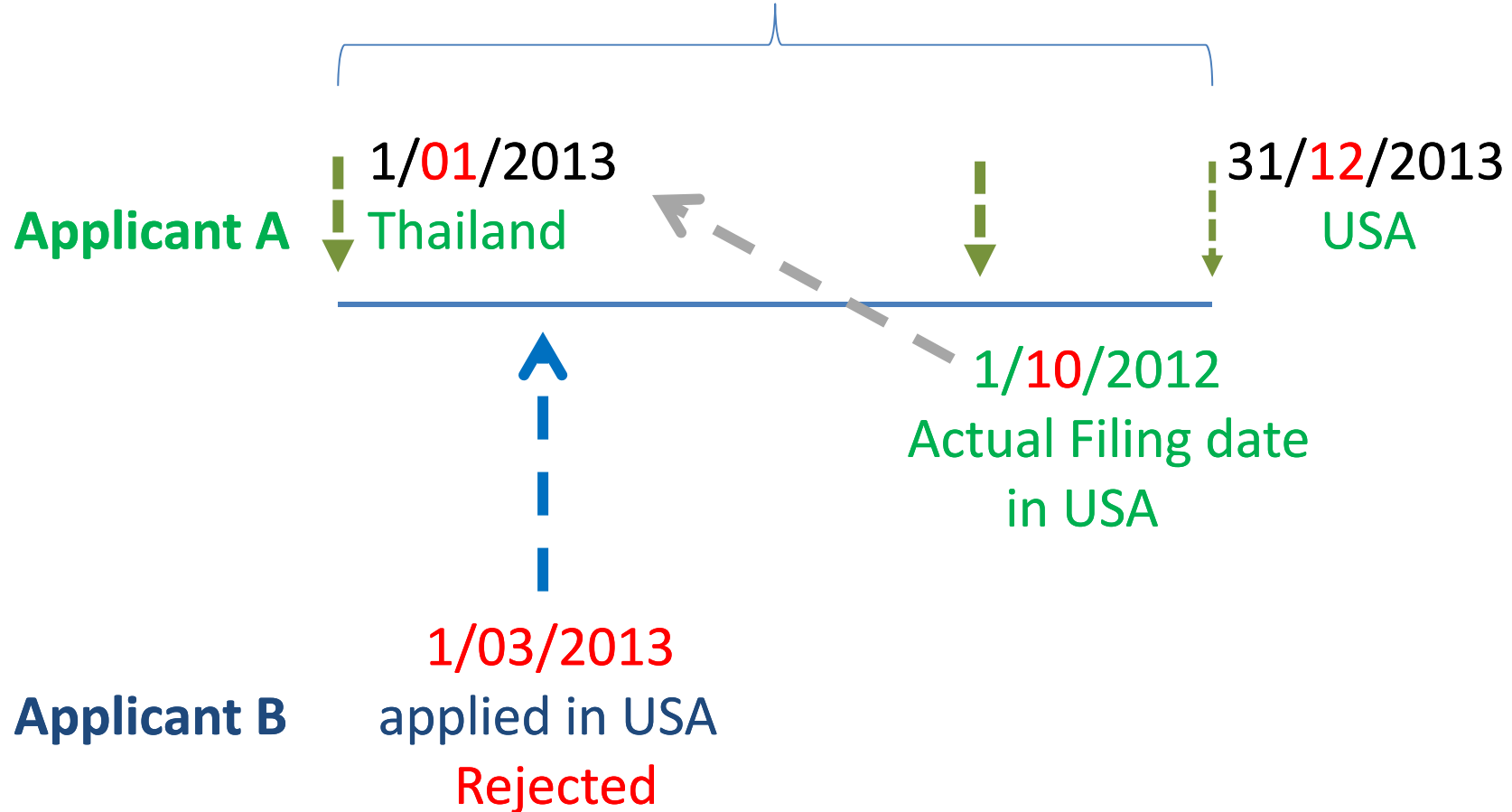

PCT

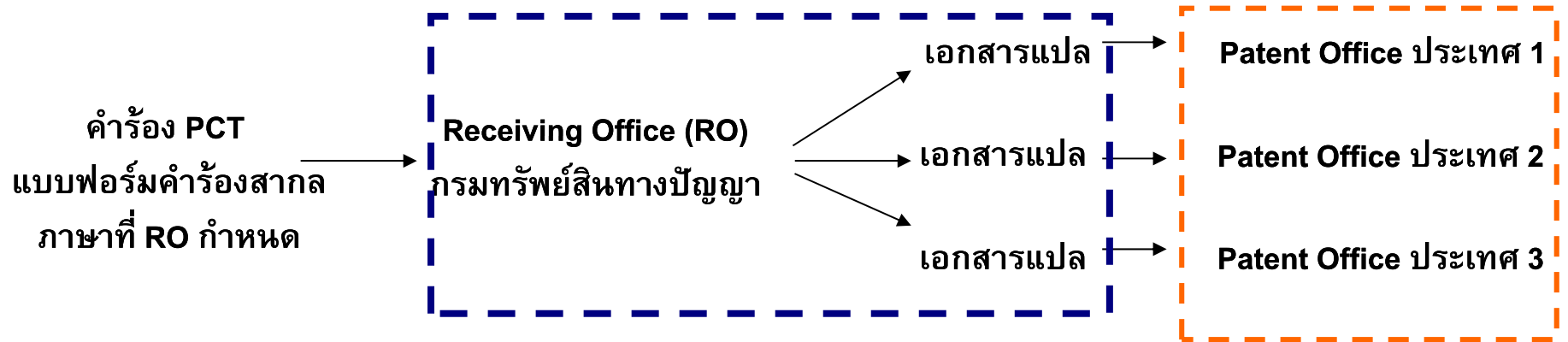

Example

“12 months period priority claim”

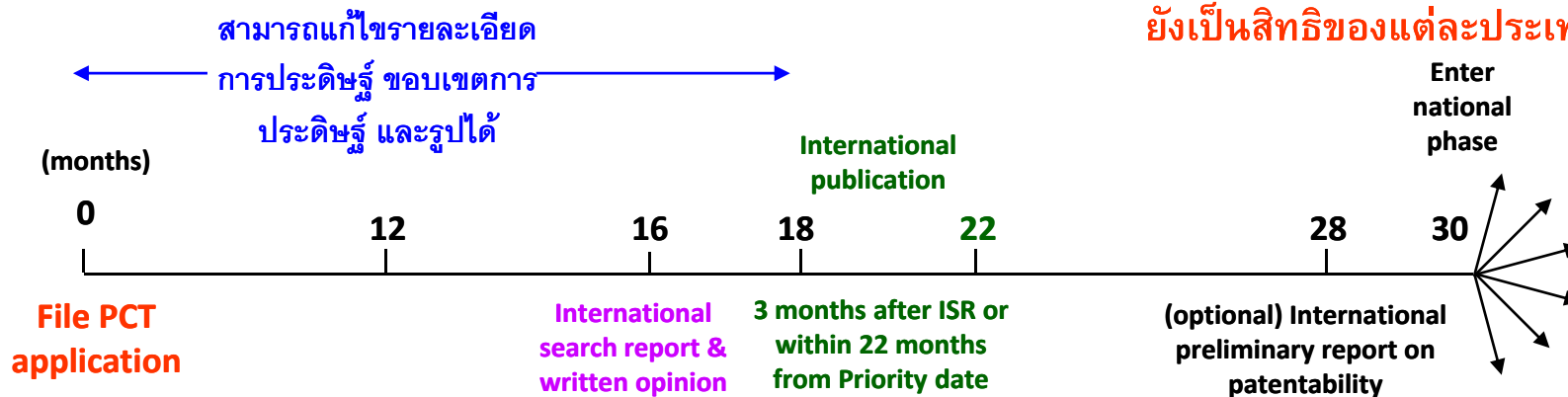

Applicant A ,therefore, has a better right than Applicant B by claiming priority date.

การตรวจสอบและออกสิทธิบัตร
ยังเป็นสิทธิของแต่ละประเทศ

PCT 1

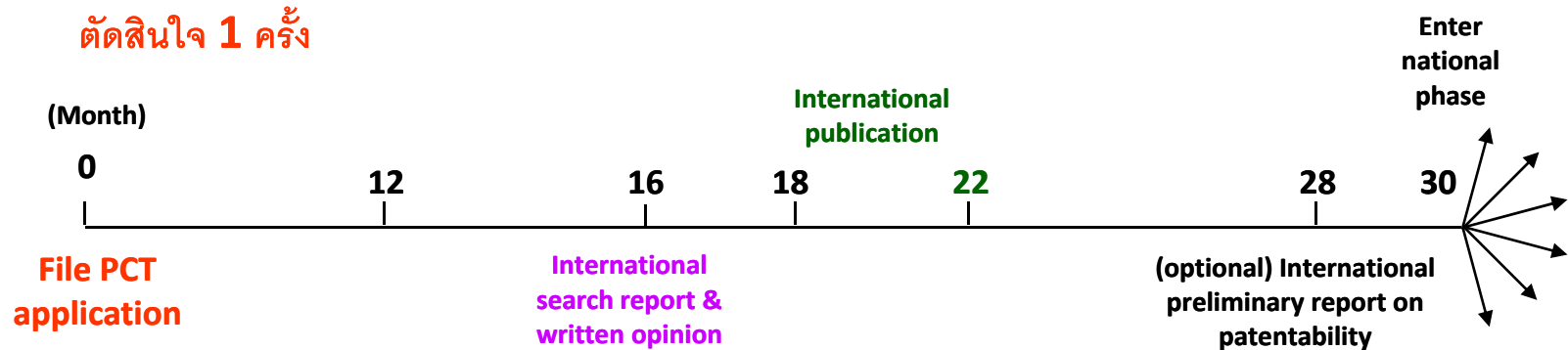
PCT 2

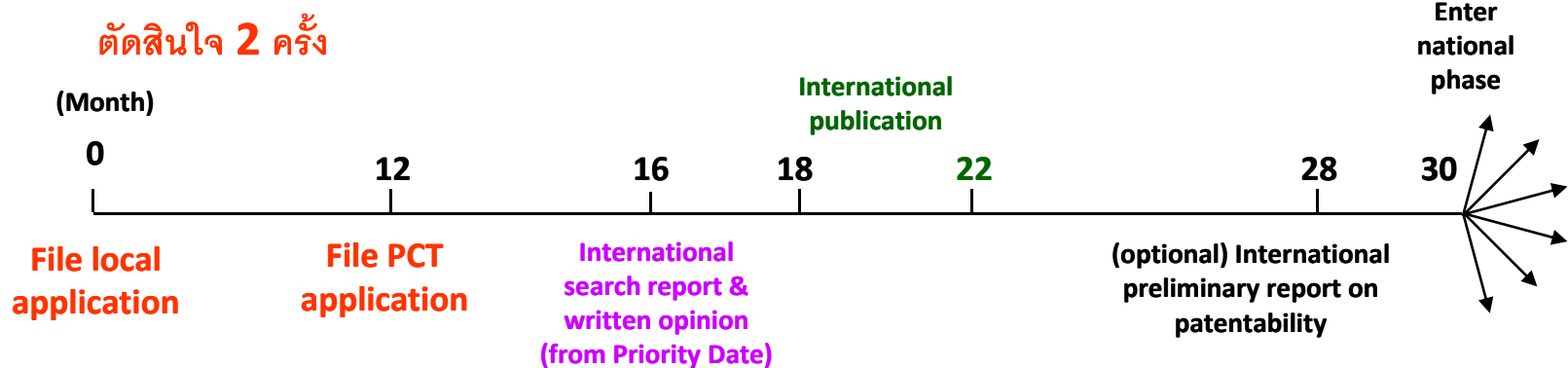
ต้องเลือก International Searching Agency (ISA)
ณ วันที่ยื่นผ่านระบบ PCT

PCT Filing Strategies

PCT 1

PCT 2

การเตรียมคำขอสิทธิบัตรการประดิษฐ์/
อนุสิทธิบัตร

เอกสารคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/ อนุสิทธิบัตร

1. แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตร
2. รายละเอียดการประดิษฐ์
3. ข้อถ้อยสิทธิ
4. รูปเขียน (ถ้ามี)
5. บทสรุปการประดิษฐ์
6. เอกสารประกอบคำขอ

ข้อกำหนด รายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิ รูปเขียนและบทสรุปการประดิษฐ์

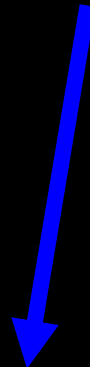
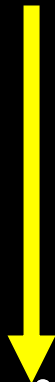
- ใช้กระดาษสีขาวเรียบไม่มีเส้นขนาด A4 โดยใช้หน้าเดียวตามแนวตั้ง
- ระบุหมายเลขหน้าและจำนวนหน้าทั้งหมดไว้กลางหน้ากระดาษ
ด้านบนของทุกหน้าตามลำดับ
- มีหมายเลขกำกับไว้ด้านซ้าย ทุก ๆ 5 บรรทัดตามลำดับข้อความใน
รายละเอียดการประดิษฐ์ ข้อถือสิทธิ และบทสรุปการประดิษฐ์
- ใช้หน่วยการวัดตามหลักสากล
- ใช้ศัพท์เฉพาะ เครื่องหมาย และสัญลักษณ์ที่ใช้กันทั่วไปในศิลปะหรือ
วิทยาการนั้น
- ไม่ขาดลบ เปลี่ยนแปลงหรือมีคำหรือข้อความใด ๆ ระหว่างบรรทัด

ข้อถือสิทธิ (Claim)

- ต้องระบุลักษณะสำคัญทางเทคนิคของการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์ ชัดแจ้ง รัดกุม รวมทั้งต้องสอดคล้องกับรายละเอียดการประดิษฐ์ โดยระบุเป็นข้อ ๆ และในกรณีของอนุสิทธิบัตรจะระบุข้อถือสิทธิได้ไม่เกิน 10 ข้อ

โครงสร้างของข้อถกเถียง

วลีนำ การใช้ประโยชน์ คำเชื่อม ส่วนหลัก

1. สูตรผสมวัสดุสำหรับอุดฟันที่ซึ่งประกอบด้วยสาร X 30 %
โดยน้ำหนัก และสาร y 70 % โดยน้ำหนัก

ข้อถือสิทธิ

➤ ผลิตภัณฑ์

- สารผสม สูตรผสม
- เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งประดิษฐ์

➤ กระบวนการ กรรมวิธี

➤ การใช้

ข้อถือสิทธิหลัก (ข้อถือสิทธิอิสระ) ข้อถือสิทธิรอง

ตัวอย่างประเภทของข้อถ้อยสิทธิ

1. กรรมวิธีการผลิต..... (ข้อถ้อยสิทธิหลัก)

2. กรรมวิธีการผลิต.....ตามข้อ 1

3. กรรมวิธีการผลิต.....ตามข้อ 1 หรือ 2.....

4. กรรมวิธีการผลิต.....ตามข้อ 1 ถึง 3 ข้อใดข้อหนึ่ง.....

5. กรรมวิธีการผลิต.....ตามข้อ 1 หรือ 2 ข้อใดข้อหนึ่ง.....

6. กรรมวิธีการผลิต.....ตามข้อ 1 ถึง 5.. ข้อใดข้อหนึ่ง.....

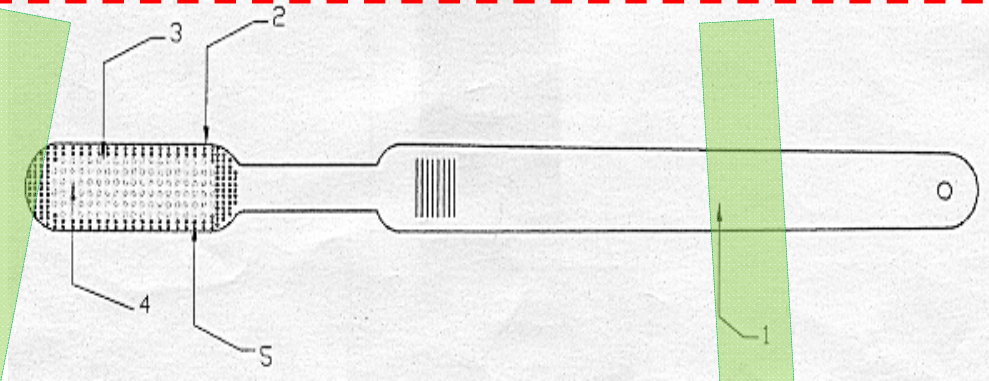
7. กรรมวิธีการผลิต.....ตามข้อถ้อยสิทธิใด ๆ ที่กล่าวไว้ข้างต้นข้อใดข้อหนึ่ง.....

8. กรรมวิธีการผลิต....ของข้อถ้อยสิทธิข้างต้นข้อใดข้อหนึ่ง

ข้อถ้อย
สิทธิรอง

ขอบเขตข้อถือสิทธิ (กว้าง/แคบ)

1. แปร่งสี่พื้น ประกอบด้วยด้ามแปร่ง (1) และหัวแปร่ง (2) ที่มีกลุ่มชนแปร่งจำนวนหนึ่ง (3) โดยมีลักษณะพิเศษคือ ที่กลุ่มของชนแปร่งจำนวนหนึ่ง (3) จะประกอบด้วยกลุ่มชนแปร่งแถวใน (4) ซึ่งปลายชนแปร่งมีลักษณะกลมมน และกลุ่มชนแปร่งแถวรอบนอก (5) ซึ่งปลายชนแปร่งจะมีลักษณะแหลมและบาง โดยที่กลุ่มชนแปร่งแถวรอบนอก (5) จะยาวกว่ากลุ่มของชนแปร่งแถวใน (4) 2 มิลลิเมตร

ข้อถือสิทธิที่แคบ

1. แปร่งสี่พื้น ประกอบด้วยด้ามแปร่ง (1) และหัวแปร่ง (2) ที่มีกลุ่มชนแปร่งจำนวนหนึ่ง (3) โดยมีลักษณะพิเศษคือ ที่กลุ่มของชนแปร่งจำนวนหนึ่ง (3) จะประกอบด้วยกลุ่มชนแปร่งแถวใน (4) ซึ่งปลายชนแปร่งมีลักษณะกลมมนและกลุ่มชนแปร่งแถวรอบนอก (5) ซึ่งปลายชนแปร่งจะมีลักษณะแหลมและบาง

2. แปร่งสี่พื้นตามข้อถือสิทธิ 1 ที่ซึ่งกลุ่มชนแปร่งแถวรอบนอก (5) จะยาวกว่ากลุ่มของชนแปร่งแถวใน (4)

3. แปร่งสี่พื้นตามข้อถือสิทธิ 1 หรือ 2 ที่ซึ่งกลุ่มชนแปร่งแถวรอบนอก (5) จะยาวกว่ากลุ่มของชนแปร่งแถวใน (4) 1-3 มิลลิเมตร

4. แปร่งสี่พื้นตามข้อถือสิทธิ 1 ถึง 3 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่งกลุ่มชนแปร่งแถวรอบนอก (5) จะยาวกว่ากลุ่มของชนแปร่งแถวใน (4) 2 มิลลิเมตร

ข้อถือสิทธิที่กว้าง

ตัวอย่าง

การร่างคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ / อนุสิทธิบัตร

สาขา วิศวกรรม

เรื่อง **แปรงสีฟัน**

รายละเอียดการประดิษฐ์

ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ **แปรงสีฟัน**

ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์

- การประดิษฐ์นี้เกี่ยวข้องกับแปรงสีฟันที่ประกอบด้วย ด้ามแปรง และหัวแปรงที่มี
- 5** กลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่ง โดยที่กลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่งดังกล่าวจะประกอบด้วย กลุ่มขนแปรงแถวใน ซึ่งปลายขนแปรงมีลักษณะกลมมน และกลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก ซึ่งปลายขนแปรงมีลักษณะแหลมและบาง นอกจากนี้ กลุ่มขนแปรงแถวรอบนอกจะยาวกว่ากลุ่มขนแปรงแถวใน 1 – 3 มม. และที่ให้ผลดีที่สุดคือ 2 มม.
- ความมุ่งหมายของการประดิษฐ์นี้เพื่อจัดให้มีแปรงสีฟันที่มีกลุ่มขนแปรงสองกลุ่ม
- 10** คือ กลุ่มขนแปรงแถวใน ซึ่งปลายขนแปรงมีลักษณะกลมมน เพื่อให้สามารถทำความสะอาดผิวฟันได้หมดจด และกลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก ซึ่งปลายขนแปรง

มีลักษณะแหลมและบาง เพื่อให้สามารถทำความสะอาดซอกฟันและร่องเหงือกได้อย่างทั่วถึง

สาขาวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์

วิศวกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแปรงสีฟัน

5 ภูมิหลังของศิลปะหรือวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันได้มีการคิดค้นและพัฒนาปรับปรุงแปรงสีฟันให้มีลักษณะต่าง ๆ กัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถทำความสะอาดผิวฟัน ซอกฟัน และร่องเหงือกได้อย่างหมดจดและทั่วถึง แต่อย่างไรก็ตาม แปรงสีฟันที่ใช้กันทั่วไปก็ยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้

นอกจากนั้น แปรงสีฟันที่ได้มีการจดทะเบียนสิทธิบัตรไว้ก็ยังไม่พบว่าสามารถ

10 แก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้ ตัวอย่างเช่น แปรงสีฟันที่เปิดเผยไว้ในเอกสารสิทธิบัตร

หน้า 3 ของจำนวน 5 หน้า

สหรัฐอเมริกา เลขที่ 6,999,999 ซึ่งประกอบด้วย ด้ามแปรง และหัวแปรงที่มีกลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่ง โดยที่ปลายขนแปรงของกลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่งดังกล่าวมีลักษณะเรียบ และขนแปรงมีความยาวเท่ากันตลอด นั้น ไม่สามารถทำความสะอาดผิวฟัน ชอกฟัน และร่องเหงือกได้อย่างหมดจดและทั่วถึง

5 การเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์

ตามรูปที่ 1 ซึ่งแสดงแปรงสีฟันที่ได้คิดประดิษฐ์ขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ด้ามแปรง 1 และหัวแปรง 2 หัวแปรง 2 ประกอบด้วยกลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่ง 3 โดยที่กลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่ง 3 ประกอบด้วย กลุ่มขนแปรงแถวใน 4 และกลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก 5 กลุ่มขนแปรงแถวใน 4 มีลักษณะพิเศษที่ว่า ปลายขนแปรงมีลักษณะกลมมน เพื่อให้สามารถทำความสะอาดผิวฟันได้หมดจด และกลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก 5 มีลักษณะพิเศษที่ว่า ปลายขนแปรงมีลักษณะแหลมและบาง เพื่อให้สามารถทำความสะอาดชอกฟัน

หน้า 4 ของจำนวน 5 หน้า

และร่องเหงือกได้อย่างทั่วถึง

5 นอกจากนี้ เพื่อให้การทำความสะอาดผิวฟัน ซอกฟัน และร่องเหงือกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรให้กลุ่มชนแปรงแถวรอบนอก 5 ยาวกว่ากลุ่มชนแปรงแถวใน 4 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรให้กลุ่มชนแปรงแถวรอบนอก 5 ยาวกว่ากลุ่มชนแปรงแถวใน 4 เท่ากับ 1 – 3 มิลลิเมตร และที่ให้ผลดีที่สุด ควรให้กลุ่มชนแปรงแถวรอบนอก 5 ยาวกว่ากลุ่มชนแปรงแถวใน 4 เท่ากับ 2 มิลลิเมตร

แปรงสีฟันตามการประดิษฐ์นี้ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชนแปรงแถวใน 4 ซึ่งปลายชนแปรงมีลักษณะกลมมน และกลุ่มชนแปรงแถวรอบนอก 5 ซึ่งปลายชนแปรงมีลักษณะแหลมและบาง รวมทั้ง กลุ่มชนแปรงแถวรอบนอก 5 ยาวกว่ากลุ่มชนแปรงแถวใน 4 จะทำให้สามารถทำความสะอาดผิวฟัน ซอกฟัน และร่องเหงือกได้อย่างหมดจดและทั่วถึง

หน้า 5 ของจำนวน 5 หน้า

คำอธิบายรูปเขียนโดยย่อ

รูปที่ 1 เป็นรูปด้านบนของแปรงสีฟันซึ่งแสดงให้เห็นกลุ่มขนแปรงแถวในและกลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก ตามการประดิษฐ์นี้

วิธีการในการประดิษฐ์ที่ดีที่สุด

5

ดังที่กล่าวไว้แล้วในหัวข้อการเปิดเผยการประดิษฐ์โดยสมบูรณ์

หน้า 1 ของจำนวน 1 หน้า

ข้อถือสิทธิ

1. แปรงสีฟัน ประกอบด้วยด้ามแปรง (1) และหัวแปรง (2) ที่มีกลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่ง (3) โดยมี**ลักษณะพิเศษ**คือที่ กลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่ง (3)

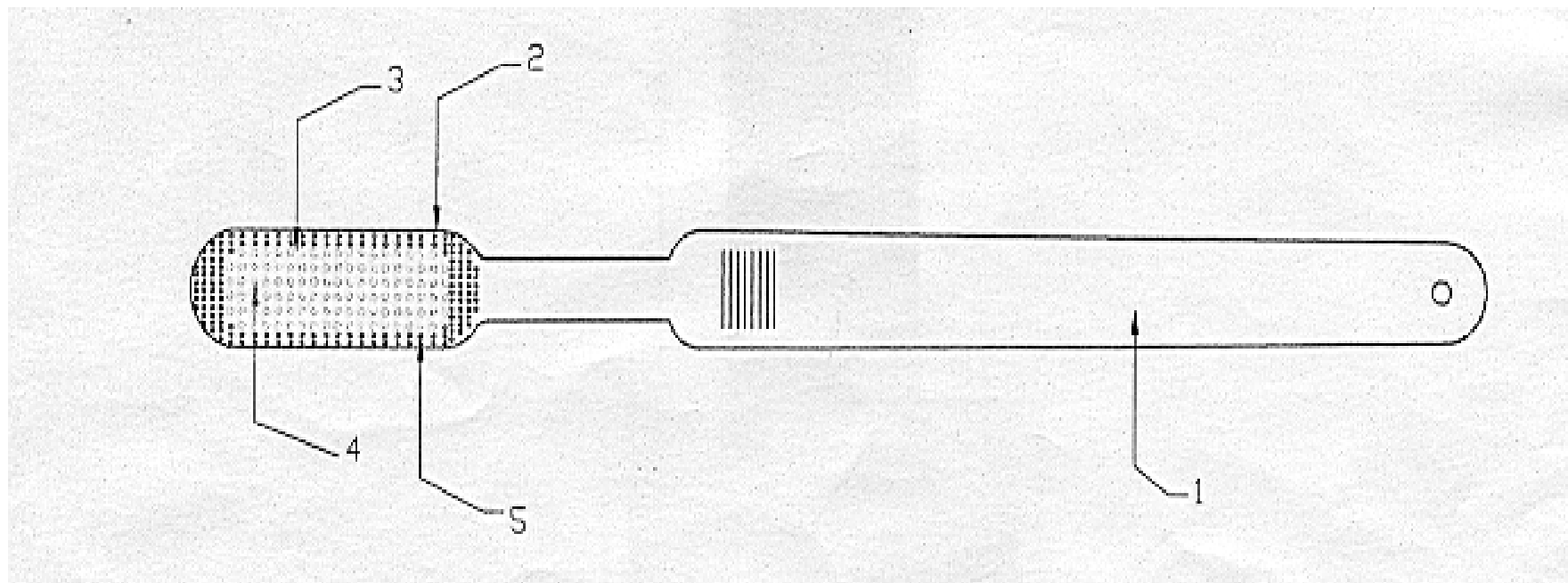
ประกอบด้วยกลุ่มขนแปรงแถวใน (4) ซึ่งปลายขนแปรงมีลักษณะกลมมน และ
5 กลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก (5) ซึ่งปลายขนแปรงมีลักษณะแหลมและบาง

2. แปรงสีฟันตามข้อถือสิทธิข้อ 1 ที่ซึ่ง กลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก (5) ยาวกว่ากลุ่มขนแปรงแถวใน (4)

3. แปรงสีฟันตามข้อถือสิทธิข้อ 1 หรือ 2 ที่ซึ่ง กลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก (5) ยาวกว่ากลุ่มขนแปรงแถวใน (4) เท่ากับ 1 – 3 มิลลิเมตร

4. แปรงสีฟันตามข้อถือสิทธิข้อ 1 ถึง 3 ข้อใดข้อหนึ่ง ที่ซึ่ง กลุ่มขนแปรง
10 แถวรอบนอก (5) ยาวกว่ากลุ่มขนแปรงแถวใน (4) เท่ากับ 2 มิลลิเมตร

หน้า 1 ของจำนวน 1 หน้า

รูปที่ 1

บทสรุปการประดิษฐ์

- 5 แปรงสีฟันตามการประดิษฐ์นี้ ซึ่งประกอบด้วย ด้ามแปรง และหัวแปรงที่มีกลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่ง โดยที่กลุ่มขนแปรงจำนวนหนึ่งดังกล่าวประกอบด้วยกลุ่มขนแปรงแถวใน ซึ่งปลายขนแปรงมีลักษณะกลมมน และกลุ่มขนแปรงแถวรอบนอก ซึ่งปลายขนแปรงมีลักษณะแหลมและบาง รวมทั้งกลุ่มขนแปรงแถวรอบนอกยาวกว่ากลุ่มขนแปรงแถวใน จะทำให้สามารถทำความสะอาดผิวฟัน ซอกฟัน และร่องเหงือกได้อย่างหมดจด และทั่วถึง

การละเมิดสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา: สิ่งที่นักวิจัยควรรู้

ผศ.ดร.อัศววิทย์ กาญจนโอภาส

ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา

อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สิ่งที่นักวิจัยควรรู้(แต่มักจะ 모르)

- ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา
- ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา และขอบเขตการคุ้มครอง
 - ความเป็นเจ้าของ (นักวิจัยหรือแหล่งทุนหรือนายจ้าง)
 - สิทธิของเจ้าของ/ผู้ทรงสิทธิ
 - การละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
- ทรัพย์สินทางปัญญากับการวิจัย (การเรียนการสอน การบริการวิชาการ)

การละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

- สิทธิบัตร

มาตรา ๓๖ ผู้ทรงสิทธิบัตรเท่านั้นที่มีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ สิทธิในการผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขายหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ตามสิทธิบัตร

(๒) ในกรณีสิทธิบัตรกรรมวิธี สิทธิในการใช้กรรมวิธีตามสิทธิบัตรผลิต ใช้ ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขายหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยใช้กรรมวิธีตามสิทธิบัตร

การละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่

(๑) การกระทำใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดต่อการใช้ประโยชน์ตามปกติของผู้ทรงสิทธิบัตร และไม่ทำให้เสื่อมเสียต่อประโยชน์อันชอบธรรมของผู้ทรงสิทธิบัตรเกินสมควร

(๒) การผลิตผลิตภัณฑ์หรือใช้กรรมวิธีดังที่ผู้ทรงสิทธิบัตรได้จดทะเบียนไว้ ซึ่งผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หรือผู้ใช้กรรมวิธีดังกล่าวได้ประกอบกิจการหรือมีเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อประกอบกิจการดังกล่าวโดยสุจริตก่อนวันยื่นขอรับสิทธิบัตรในราชอาณาจักร โดยผู้ผลิตหรือผู้ใช้กรรมวิธีไม่รู้หรือไม่มีเหตุอันควรรู้ถึงการจดทะเบียนนั้น ทั้งนี้ โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๙ ทวิ

(๓) การเตรียมยาเฉพาะรายตามใบสั่งแพทย์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบโรคศิลปะ รวมทั้งการกระทำต่อผลิตภัณฑ์ยาดังกล่าว

(๔) การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียนยา โดยผู้ขอมีวัตถุประสงค์ที่จะผลิต จำหน่าย หรือนำเข้าซึ่งผลิตภัณฑ์ยาตามสิทธิบัตรหลังจากสิทธิบัตรดังกล่าวสิ้นอายุลง

(๕) การใช้อุปกรณ์ซึ่งเป็นการประดิษฐ์ที่ได้รับสิทธิบัตรที่เกี่ยวกับตัวเรือ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์อื่นของเรือของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ในกรณีที่เรือดังกล่าวได้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวหรือโดยอุบัติเหตุ และจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ดังกล่าวกับเรือนั้น

(๖) การใช้อุปกรณ์ซึ่งเป็นการประดิษฐ์ที่ได้รับสิทธิบัตรที่เกี่ยวกับการสร้างการทำงาน หรืออุปกรณ์อื่นของอากาศยาน หรือยานพาหนะของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิบัตรซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ในกรณีที่อากาศยานหรือยานพาหนะดังกล่าวได้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวหรือโดยอุบัติเหตุ

(๗) การใช้ ชาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย หรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งผลิตภัณฑ์ตามสิทธิบัตร หากผู้ทรงสิทธิบัตรได้อนุญาตหรือยินยอมให้ผลิต หรือขายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวแล้ว

แนวทางการทำวิจัยเพื่อหลีกเลี่ยงการละเมิด สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

- IP Clearance/ IP Due diligence (เตรียมข้อเสนอโครงการ)
- อ่านสัญญารับทุนวิจัยทุกครั้งก่อนลงนาม
- IP Management
 - Publish or Patent?
 - IP filing strategy
 - First to file
 - Where to file?
 - How to file?

คำแนะนำ

- เตรียมยกร่างคำของสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ไปพร้อม ๆ กับการเตรียมข้อเสนอโครงการวิจัย
 - Patent searching/ patent mapping
 - Technology roadmap/ freedom to operate
- วางแผนการทดลองและอาศัยผลการทดลองในการสนับสนุนการประดิษฐ์
- อ่านสัญญาเงินทุนวิจัย (ใครเป็นเจ้าของสิทธิ)
- ร่างข้อถือสิทธิ (ปรึกษาตัวแทนสิทธิบัตรในหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญ หรือว่าจ้างบริษัทกฎหมายที่เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา)

ผลงานวิจัย & สิทธิบัตร

• ผลงานวิจัย

- แหล่งทุนวิจัย
- ทีมงานวิจัย
- ข้อเสนอโครงการวิจัย
 - Literature reviews
 - วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
 - สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ
- รายงานผลการวิจัย (ลิขสิทธิ์)
- การเผยแพร่ผลงานวิจัย
 - การนำเสนอผลงานวิจัย
 - การตีพิมพ์ผลงาน
- การใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย

• สิทธิบัตร & อนุสิทธิบัตร

- สัญญารับทุนวิจัย (ผู้ขอรับสิทธิบัตร/ผู้ทรงสิทธิ)
- การแบ่งปันสิทธิประโยชน์
- การสืบค้นภูมิหลังของศิลปะวิทยาการ (Prior art)
- ลักษณะและความมุ่งหมายของการประดิษฐ์
- ความใหม่ (novelty)
- ขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (inventive step)
 - Non-obviousness
- การประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม
- ระยะเวลาการคุ้มครอง(สิทธิบัตร& อนุสิทธิบัตร)
- ขอบเขตของการคุ้มครอง
- การประเมินมูลค่า
- การอนุญาตให้ใช้สิทธิ
 - Exclusive & non-exclusive

วิทยานิพนธ์กับสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร

- ไม่จำเป็นสำหรับทุกวิทยานิพนธ์

Commercial or Contract Research

- ข้อควรระวัง

- การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่นในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์
- การทำ IP clearance ในระหว่างการเตรียมข้อเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์
(การตรวจสอบฐานข้อมูลสิทธิบัตร)

Novelty & Inventive Step

- การทำวิจัยในต่างสถาบันทั้งในและต่างประเทศ
 - อาจารย์ที่ปรึกษา
 - Material Transfer Agreement (MTA)

Ownership & Liability

- การนำเสนอผลงานทางวิชาการ
 - Seminar/Group Meeting
 - Conference: Poster/Oral presentation
- Good laboratory Practice
- Security & Confidential

Novelty

- IP protection & Commercialization
 - Advisor(s) & Student

Utilization

Commercial or Contract Research

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ ที่มุ่งหวังสิทธิบัตร และ/หรืออนุสิทธิบัตร

- อาจารย์ นักศึกษา ผู้ช่วยวิจัยควรมี Confidential Agreement ระหว่างกัน
Novelty
- สิทธิและผลประโยชน์จากการวิจัย
 - ระเบียบทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2547
 - เจ้าของทุนวิจัย **Utility**
- การตรวจสอบ prior arts ในขั้นตอนการทำ literature review ของ thesis proposal (**Novelty & Inventive Step**)
- IP clearance หรือ IP due diligence -----> **Freedom to Operate** **Utility**
- Security & Confidential (GLP, data protection) **Novelty**
- IP Management Strategy (filing date, publication date, presentation, exhibition, thesis examination etc.) **Novelty** **Utility**

ลิขสิทธิ์คืออะไร

- งานลิขสิทธิ์ไม่จำเป็นต้องมีความใหม่ (novelty) ขอเพียงแต่ให้เกิดจากความคิดริเริ่มของตนเอง (original) ไม่ลอกเลียนแบบใคร
- กฎหมายคุ้มครองเจ้าของลิขสิทธิ์มิให้ผู้อื่นลอกเลียนแบบหรือทำซ้ำ ตลอดจนห้ามมิให้มีการใช้ประโยชน์จากรูปแบบของการแสดงออกของความคิดของผู้สร้างสรรค์โดยไม่ได้รับอนุญาต
- อายุการคุ้มครองของลิขสิทธิ์ซึ่งเป็นการแสดงออกของความคิดจึงมีระยะเวลายาวนานกว่าการคุ้มครองตัวความคิดซึ่งเป็นเรื่องของการคุ้มครองการประดิษฐ์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตร

ลิขสิทธิ์ (Copyright)

- กฎหมายลิขสิทธิ์มีวัตถุประสงค์ให้ความคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและทางศีลธรรม ซึ่งบุคคลพึงได้รับจากผลงานสร้างสรรค์อันเกิดจากความนึกคิดและสติปัญญาของตน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่ากฎหมายลิขสิทธิ์จะปิดกั้นสาธารณชนที่จะใช้ประโยชน์จากผลงานสร้างสรรค์ ในทางตรงกันข้ามกฎหมายลิขสิทธิ์มุ่งที่จะสร้างดุลยภาพในการคุ้มครองเจ้าของลิขสิทธิ์และการแสวงหาผลประโยชน์จากงานสร้างสรรค์โดยสาธารณะชนหรือบุคคลอื่นในสังคม
- ตัวอย่างการแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

งานใดบ้างที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครอง

- งานสร้างสรรค์ประเภท วรรณกรรมและศิลปกรรม 9 ประเภท
 - (1) วรรณกรรม เช่น หนังสือหรือสิ่งเขียนสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สุนทรพจน์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (software) ฯลฯ
 - (2) นาฏกรรม เช่น ทำรำ ทำเต้น การแสดงโดยวิธีใบ้ ฯลฯ
 - (3) ศิลปกรรม เช่น ภาพเขียน ภาพวาด ภาพถ่าย รูปปั้น สิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น
 - (4) ดนตรีกรรม ได้แก่ งานเพลงต่าง ๆ คำร้อง ทำนอง และการเรียบเรียงเสียงประสาน
 - (5) โสตทัศนวัสดุ เช่น วีดีโอเทป
 - (6) ภาพยนตร์และเสียงประกอบของภาพยนตร์
 - (7) สิ่งบันทึกเสียง เช่น แผ่นเสียง เทป แผ่นซีดี เป็นต้น
 - (8) งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หมายถึงการกระจายเสียงทางวิทยุกระจายเสียง และการกระจายภาพและเสียงทางวิทยุโทรทัศน์
 - (9) งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์หรือแผนกศิลปะ

โปรแกรมคอมพิวเตอร์

- คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่นำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานหรือเพื่อให้ได้รับผลอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น บันทึกข้อมูลหรือดึงข้อมูลออกมาใช้
- การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต้องผ่านกระบวนการอ่าน ถึงแม้ว่ารูปแบบการแสดงออกของความคิดในเรื่องโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไม่อาจเข้าใจได้โดยการอ่านตามปกติของมนุษย์ แต่สามารถเข้าใจได้โดยตรงจากการอ่านของเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งเทียบได้กับการอ่านวรรณกรรมหนังสือของคนเราโดยทั่วไป

ศิลปกรรม

- กฎหมายแบ่งงานดังกล่าวออกเป็น 7 ประเภท
 - (1) งานจิตรกรรม
 - (2) งานประติมากรรม
 - (3) งานภาพพิมพ์
 - (4) งานสถาปัตยกรรม
 - (5) งานภาพถ่าย
 - (6) งานภาพประกอบ
 - (7) งานศิลปะประยุกต์ (นำเอางานต่าง ๆ ตาม (1) ถึง (6) อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกจากชื่นชมในคุณค่าของตัวงาน เช่น นำไปใช้สอย นำไปตกแต่งวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้

งานอื่นใดในแผนวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนศิลปะ

- ในกรณีที่อาจมีงานสร้างสรรค์ซึ่งเกิดจากความคิดริเริ่มของมนุษย์ เป็นงานในแผนวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนศิลปะ แต่ยังไม่เข้าข่ายเป็นงานประเภทใดตาม (1) ถึง (8) ก็อาจจัดเข้าไว้ในงานลิขสิทธิ์ประเภทนี้ได้
- นอกจากงานสร้างสรรค์ทั้ง 9 ประเภทดังกล่าวข้างต้นแล้ว งานดัดแปลง โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ เช่นหนังสือ ซึ่งถูกดัดแปลงเป็นภาพยนตร์ งานประติมากรรมดัดแปลงเป็นสถาปัตยกรรม และงานรวบรวมหรือประกอบเข้ากัน โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ เช่นรวมเรื่องสั้น งานฐานข้อมูล (database) ก็ถือเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ที่กฎหมายคุ้มครอง

สิ่งใดบ้างที่ไม่ถือเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์

- การคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่ครอบคลุมถึงความคิด ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้หรือวิธีทำงาน แนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์
- ข่าวประจำวันและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสาร ไม่ใช่ลักษณะของงานริเริ่มสร้างสรรค์ในแผนวรรณคดี แผนวิทยาศาสตร์ หรือแผนศิลปะ
- รัฐธรรมนูญและกฎหมาย
- ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐหรือของท้องถิ่น
- คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัยและรายงานของทางราชการ
- คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ข้างต้น ที่กระทรวง ทบวง กรมหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น
- ตัวอย่างของสิ่งที่ไม่ถือเป็นงานลิขสิทธิ์ เช่น รายชื่อของผู้ใช้โทรศัพท์(จาก ก-ฮ) ในสมุดโทรศัพท์ ชื่อทั่วไป ชื่อเรื่อง วลีสั้น ๆ คำขวัญ รูปแบบตัวหนังสือ เป็นต้น

อายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์

- กฎหมายให้การคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานทั่วไปตลอดอายุของผู้สร้างสรรค์ และต่อไปอีก 50 ปี หลังจากผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต
- งานภาพถ่าย โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง หรืองานแพร่เสียงแพร่ภาพ จะมีอายุการคุ้มครอง 50 ปี นับตั้งแต่วันที่สร้างสรรค์
- หากมีการนำงานออกโฆษณา โดยความยินยอมของเจ้าของลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์จะมีอายุ 50 ปี นับตั้งแต่การโฆษณาครั้งแรก ซึ่งนับในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์เป็นนิติบุคคล ผู้สร้างสรรค์ใช้นามแฝง หรือกรณีของงานภาพถ่ายโสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ งานศิลปะประยุกต์ หรืองานสร้างสรรค์โดยการจ้างหรือตามคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ หรือท้องถิ่น หรือกรณีที่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตายก่อนที่จะได้มีการโฆษณานั้น

การละเมิดลิขสิทธิ์

ความหมาย: การที่บุคคลใดกระทำการใดแก่งานลิขสิทธิ์ซึ่งกฎหมายกำหนดว่าเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จะกระทำได้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน แบ่งออกได้เป็น

(1) การละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง

- (1) การทำซ้ำ ดัดแปลง
- (2) การเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งในกรณีของโสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์รวมถึง
- (3) การให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย

(2) การละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อม ได้แก่ การที่รู้หรือมีเหตุอันควรรู้อยู่แล้วว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น แต่ยังกระทำการเพื่อกำไรจากงานนั้น การกระทำดังกล่าว ได้แก่

- (1) การขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ
- (2) การเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (3) แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์
- (4) การนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการใด ๆ นอกจากเพื่อใช้ในการส่วนตัว

ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์

หลักการ

- ต้องไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์
- ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร

ลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร

ลิขสิทธิ์

- คุ้มครองงานวรรณกรรม ศิลปกรรม และงานอื่นใดใน แผนกวรรณคดีหรือ วิทยาศาสตร์
- ลิขสิทธิ์คุ้มครองทันทีที่ผลงาน ดังกล่าวสร้างสรรค์เสร็จ
- ลิขสิทธิ์ให้ความสำคัญกับการ คิดสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (originality) ไม่จำเป็นต้องใหม่

สิทธิบัตร

- คุ้มครองการประดิษฐ์และการ ออกแบบผลิตภัณฑ์
- สิทธิบัตรต้องยื่นขอรับการ คุ้มครองโดยการจดทะเบียน
- สิทธิบัตรให้ความสำคัญกับ ความ ใหม่ (novelty) และ ขั้นตอนการ ประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (inventive step)

Definition of Trade Secret

- Not generally known to public (kept as confidential)
- Confers some sort of economic benefits on its holder
 - Must derived specifically from the information not being generally known
 - Not just from the value of information itself
 - Subject of reasonable efforts by the rightful holder of the information to maintain the secrecy

Trade Secret

- Any confidential business information
 - sales methods
 - distribution methods
 - consumer profiles
 - advertising strategies
 - lists of suppliers and clients
 - manufacturing processes

Trade Secret Theft

- Stealing of trade secrets can do enormous damage to a company
- A senior research chemist who worked for DuPont was prosecuted in 2010 for passing the chemical company's proprietary research in the area of Organic Light Emitting Diodes (OLED) to Peking University
- DuPont valued the loss of the trade secrets at \$400 million.

Trade Secret and Patent

Patent

- High cost of protection and maintenance
- Limited time of protection
- Patentability issue
- Protected against reverse engineering

Trade Secret

- Low cost of protection but may be high cost of maintenance
- Unlimited time of protection (as long as secrecy was kept)
- Regardless of patentability issue
- Reverse engineering is allowed
 - Cost to reverse engineer?

สูตรผสมข้าวผัดปูและกรรมวิธีการทำ ข้าวผัดปูแบบขั้นตอนเดียว

สิทธิบัตร

ลิขสิทธิ์

ความลับทางการค้า

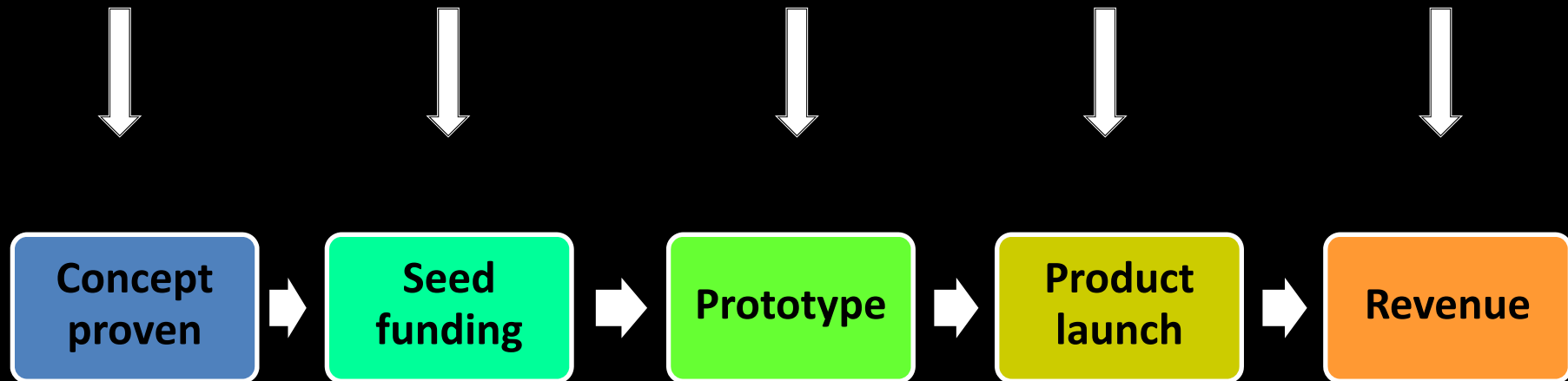
การนำทรัพย์สินทางปัญญาออกสู่การ ใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (IP Commercialization)

ผศ.ดร.อัศววิทย์ กาญจนโอภาส

อุทยานวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

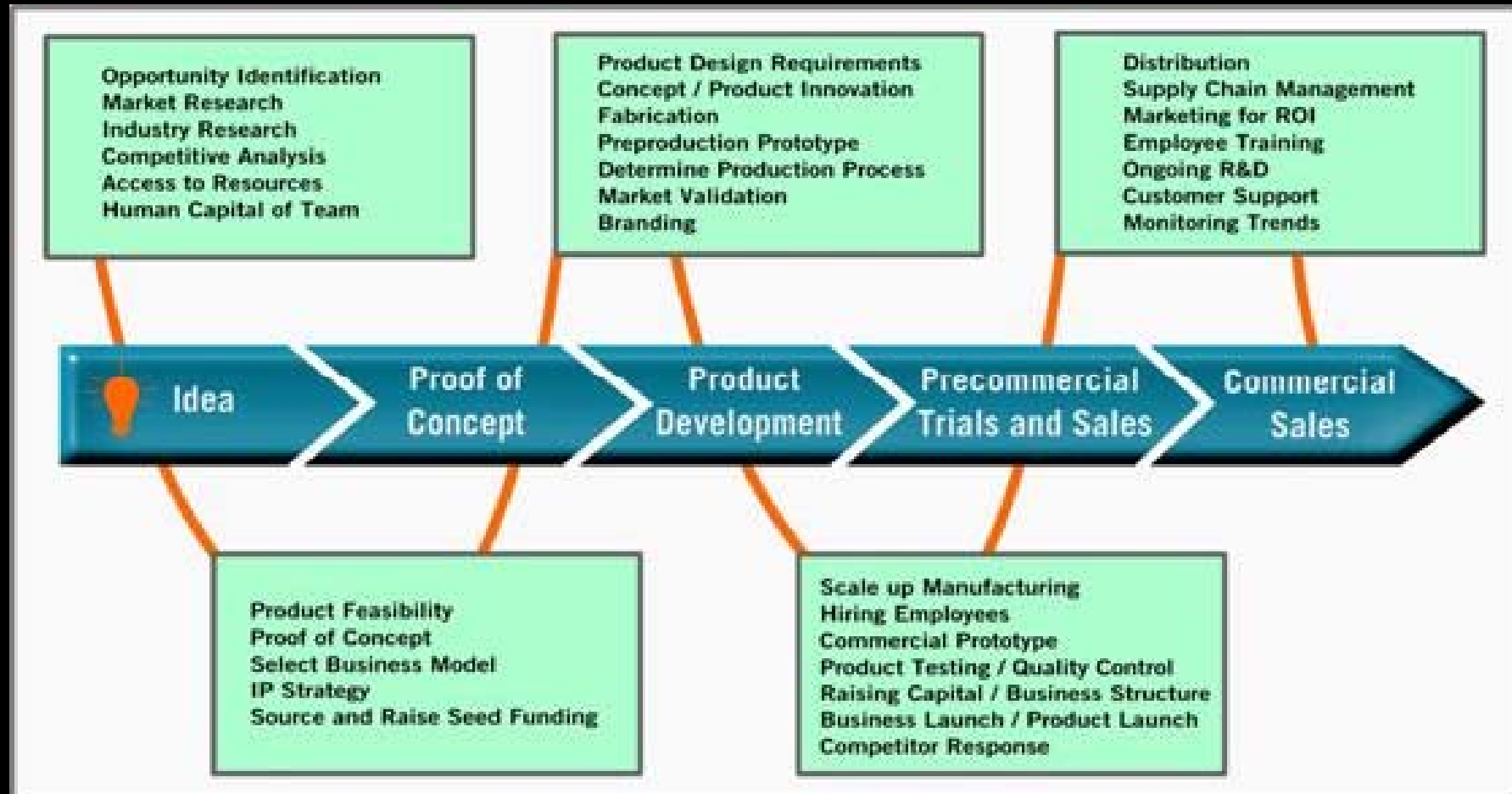
akkharawit.k@psu.ac.th

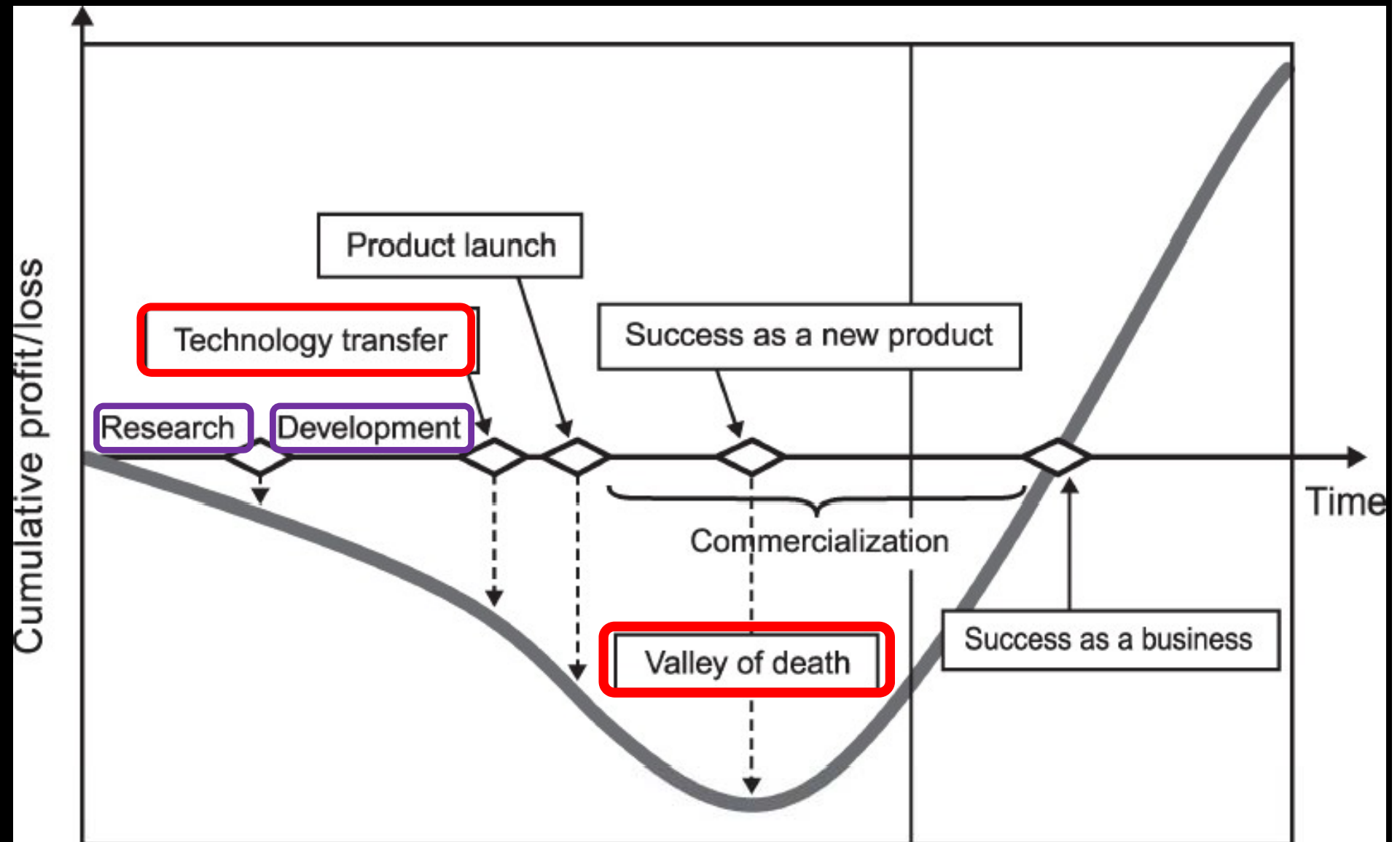
R&D Commercialization Stages

University ↔ Science Park ↔ Industry

R&D Commercialization Stages

การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ในช่วงการสร้างสรรค์ (Creation)

- การทำแผนที่สิทธิบัตร (Patent Mapping)
 - กำหนดทิศทางและขอบเขตการวิจัย ป้องกันการละเมิดสิทธิบัตร
- การตรวจสอบทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อการสร้างสรรค์ (IP Clearance towards freedom to operate)
 - ตรวจสอบว่าโครงการวิจัยที่จะดำเนินการนั้น ผลงานวิจัยที่ได้มาจะนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ โดยการตรวจสอบสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้อง
- สัญญาเพื่อการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา
 - สัญญาสนับสนุนการวิจัย (in-house research agreement)
 - สัญญารับจ้างวิจัย (contract research agreement)
 - สัญญาร่วมวิจัย (collaborative research agreement)
- มาตรการในการเก็บรักษาความลับ (confidential or non-disclosure measure)
- การบันทึกผลงานวิจัย (Laboratory notebook) : Good laboratory practice

การตรวจสอบทรัพย์สินทางปัญญา (IP Audit)

ความหมายและความสำคัญของ IP Audit/Assessment

ความสำคัญ

กิจกรรมสำคัญในการ
บริหารจัดการทรัพย์สิน
ทางปัญญา

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดให้มีการ
คุ้มครองที่เหมาะสม
สำหรับผลงานที่
สร้างสรรค์

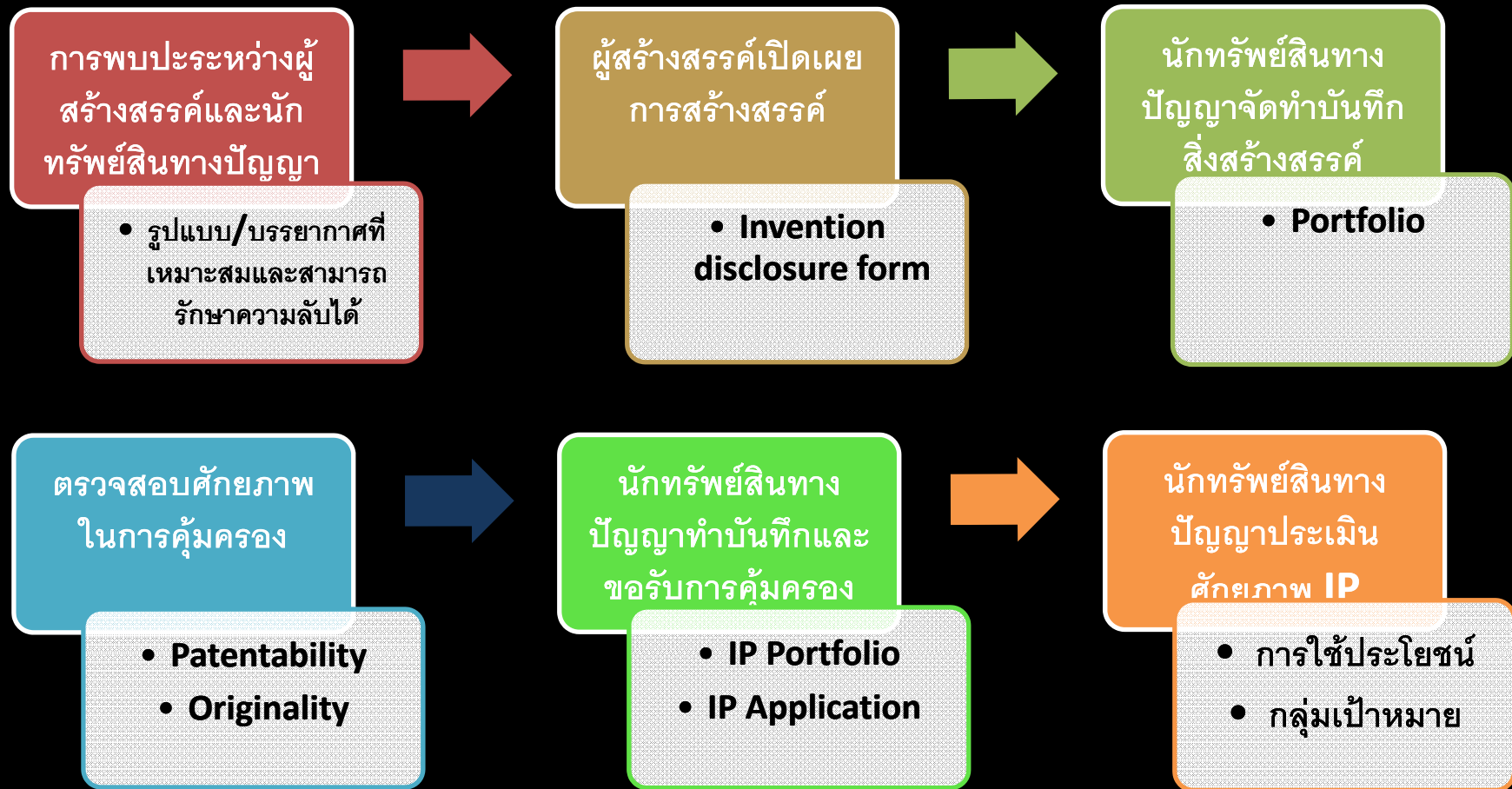
องค์ประกอบที่สำคัญ

สาระสำคัญ
รายละเอียดของผลงาน
ที่สร้างสรรค์
กฎหมายทรัพย์สินทาง
ปัญญา (เงื่อนไขสำหรับ
การคุ้มครอง)
ศักยภาพในการใช้
ประโยชน์

ช่องทางและการได้มาซึ่งทรัพย์สินทางปัญญา

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ระยะเวลาที่ควรประเมินทรัพย์สินทางปัญญา

- สิ้นสุดโครงการ
- ระหว่างการดำเนินการวิจัยและพัฒนา
- ก่อนเริ่มโครงการ (ข้อเสนอโครงการ)

ผลงาน สร้างสรรค์	แหล่งทุน สนับสนุน	ผู้สร้างสรรค์ หรือมีส่วน ร่วม	ประเภทของ ทรัพย์สิน ทางปัญญา	ศักยภาพใน การใช้ ประโยชน์

การสำรวจทรัพยากรสี่ทางปัญญา:กรณีนักวิจัย

- การสัมภาษณ์นักวิจัย

ชักถามด้วยความสุภาพ และแสดงถึงความสนใจใคร่รู้
ทวนคำถาม ตะล่อมให้อยู่ในขอบเขตของการสัมภาษณ์
ทบทวนข้อสรุป

การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

- คุ้มครองอะไร (บ้าง): เลือกคุ้มครองโดยคำนึงถึง
 - ทรัพยากร (งบประมาณ บุคลากร)
- คุ้มครองที่ใด (บ้าง)
 - ขึ้นกับประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา (ลิขสิทธิ์คุ้มครองกว้างกว่าโดยอัตโนมัติ)
 - ประเมินจากศักยภาพทางการตลาด
 - ค่าใช้จ่าย
- คุ้มครองเมื่อไหร่
 - เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อการคุ้มครอง (Protection)

- แสวงหาการคุ้มครองที่เหมาะสมเพื่อให้ได้มาถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
 - การเปิดเผยการวิจัยต่อหน่วยงาน (Disclosure of invention)
 - การตรวจสอบทรัพย์สินทางปัญญา (IP audit)
 - การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
 - การโอนสิทธิ
 - การมอบอำนาจ

การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ (Utilization)

- การจัดทำรายการทรัพย์สินทางปัญญา (IP Portfolio)
- การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility study)
- การจับคู่ธุรกิจ (Business matching)
- การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา (IP valuation)
- การเจรจาต่อรอง (Negotiation)
- การอนุญาตให้ใช้สิทธิ (Licensing)
 - Exclusive
 - Sole right
 - Non exclusive

การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา: การเฝ้าระวังและรักษาสิทธิ (Enforcement)

- การรักษาสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (IP Maintenance)
 - การต่ออายุการขึ้นทะเบียน การชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
- การเฝ้าระวังและการบังคับใช้สิทธิ (IP Surveillance and enforcement)
 - การละเมิดสิทธิ